

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Nätverket Jämställd
Räddningstjänst

INFORMATION OM JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD I RÄDDNINGSTJÄNSTEN

Räddningstjänst för alla

#2
2020

NJR:s kampanj lyfter fram enkla regler om samtalsklimat och säkerhet. Foto: RSNV

Hur är jargongen på jobbet?

Vad är okej att säga på din arbetsplats? På NJR:s hemsida finns nu material, fritt för alla räddningstjänster att använda för att få bort den råa jargongen.

”Varför ska vi ha en bögflagga på jobbet?” ”Det går inte att ha två kvinnor i samma skift. Dom kommer få mens samtidigt.” ”Kvinnliga chefer bara kacklar.”

Har du hört liknande uttryck på din station? Hur har du reagerat då?

I slutet av maj lade Nätverket Jämställd Räddningstjänst, NJR, ut ett omfattande material på sin uppräskade hemsida www.njr.nu, fritt att använda för alla arbetsplatser som vill förändra jargongen och bannlysa sexism, rasism och homofobi.

Räddningstjänsten Skåne Nordväst, RSNV, har sekretariatet för NJR i år, och har tagit initiativ till kampanjen ”Rätt men hjärtligt” – En räddningstjänst för alla?

I en kort film på hemsidan manar Glenn Borgkvist, distriktschef i RSNV, chefer, ledare och medarbetare att våga se och våga ta i problemen. I en annan film läser barn upp några av de grova kommentarer som inte är ovanliga.

– Vi har hämtat mycket inspiration från byggbranschens kampanj Stoppa machokulturen eftersom vi tyckte att den var så bra, säger Anne Eriksson, projekt- och utvecklingschef på RSNV.

På hemsidan ligger också övningar kring samtalsklimatet, en presentation om jämställdhet och affischer att skriva ut och sätta upp på jobbet. Affischerna slår fast enkla regler om att inte låta någon hamna utanför, att inte slarva med säkerheten och att säga ifrån mot hårda ord och kränkande skämt

– Vi har fått mycket positiv respons och vi vet att flera räddningstjänster kommer att använda vårt material.

I det koncept som RSNV arbetade fram i vintras ingår en föreläsning av Elaine Eksvärd och scener som dramatiserats av skådespelare i gruppen TILLT. Tanken var att föreläsningen och scenerna skulle ha framförts vid branschsammankomster under året. Ett framträdande hans med, på Brandbefälskonferensen den 27 februari, innan pandemin satte stopp för alla konferenser.

Det är förstås snopet.

– Men med tanke på den respons vi har fått så tror vi att materialet kommer att spridas kanske ännu mer nu. Och vi diskuterar att kunna presentera hela konceptet på Brand 2021, säger Anne Eriksson.

Foto: Emma Nordwall

”Lägg mer fokus på vilka som har makt!”

– Det är inte fel att vara uppmärksam på hur stor andel av brandmännen som är kvinnor. Men vi måste fokusera mer på de positioner som har makt att påverka, säger Emma Nordwall, räddningschef i Hässleholm.

Hennes ställföreträdande är Melissa Millbourn.

– Det tror jag är unikt i svensk räddningstjänst, att både chefen och ställföreträdande är kvinnor – och det spelar roll, säger Emma Nordwall.

– Jag vill inte påstå att vi gör så fantastiska saker i Hässleholm, men jag tror jag har en annan förståelse för jämställdhetsfrågor än vad män i allmänhet har. Jag frågar ju de kvinnor som är brandmän hos oss vad jämställdhet är för dem. Det kom till exempel upp att vi inte har någon gravidpolicy. Gemensamt kan vi definiera vad jämställdhet är.

Hittills har både MSB och räddningstjänsten noggrant redovisat hur många kvinnor det finns bland brandmännen – men det finns ingen motsvarande redovisning av vilka som är chefer.

När MSB nu ska arbeta fram en ny inriktning för arbetet med jämställdhet och mångfald, vill Emma Nordwall trycka på att det behövs fler kvinnor och en större mångfald även på chefsposterna.

Hon vill också att de politiker som styr över räddningstjänsten ska vara uppmärksamma på vilka chefer de tillsätter.

– Det ska vara jämställt både uppifrån och ner.

MSB hissar regnbågsflaggan och uppmanar landets räddningstjänster att göra likadant.
Foto: Shutterstock

Paraden är inställd – men flaggan i topp!

Flagga för allas lika värde!

Sedan 2009 har MSB tillsammans med representanter från Sveriges räddningstjänster deltagit i Stockholm Pride, med den stora paraden som en färgsprakande fysisk manifestation.

I år blir det annorlunda på grund av pandemin.

Det är självklart att ändå hålla fanan högt i kampen för mänskliga rättigheter.

MSB hissar därför regnbågsflaggan under tiden den 29 juli–2 augusti, då MSB under normala omständigheter skulle ha deltagit i Pride.

MSB och Räddningstjänsterna Sverige uppmanar landets alla räddningstjänster att göra likadant, att hissa flaggan som en symbol för att Pride inte är bortglömt och för att vi gemensamt står upp för alla människors lika värde. Uppmaningen är att flagga också de datum då de lokala festivalerna skulle ha ägt rum.

Regnbågsflaggan har blivit en

internationell symbol för mångfald och stolthet bland homosexuella, bisexuella och transpersoner. Den ger en signal om ett jämställt, öppet och demokratiskt samhälle och är värd att hissas med glädje och stolthet.

Via länken www.stockholmpride.org/#summer-stream går det att följa seminarier, artistframträdanden och andra event under sommarens digitala Stockholm Pride Summer Stream den 31 juli–2 augusti.

Arrangörerna siktar på att kunna hålla Stockholm Winter Pride den 26–29 november, och förhoppningsvis kan Pridefestivalerna, både i Stockholm och i resten av landet, genomföras som vanligt sommaren 2021.

Nya vägval för stöd till mångfald

MSB ser över hur stödet till mångfaldsarbetet i räddningstjänsten behöver bedrivas i framtiden. Möten och dialoger kommer att hållas med räddningstjänster och intresseorganisationer för att precisera önskad inriktning och utmaningar.

En första konferens hölls digitalt den 28 maj, med utvalda representanter för räddningstjänsten. Från MSB deltog bland annat GD Dan Eliasson och avdelningschef Cecilia Looström. Bland de synpunkter som kom fram kan nämnas att fokus har varit lite för ensidigt på antal kvinnor som är brandmän och att perspektivet nu behöver breddas.

I början på nästa år ska MSB presentera en inriktning och en handlingsplan med konkreta aktiviteter som syftar till ökad jämställdhet och mångfald i räddningstjänsten.

Corona ökar viljan att hjälpa andra

Svenskarnas attityder till säkerhet och beredskap har ändrats under pandemin. Kvinnor har ändrat sig mer än män.

MSB har låtit undersöka människors syn på det egna ansvaret, hemberedskap och kriser. Nästan hälften av de tillfrågade kvinnorna, 47 procent, säger att deras vilja att bidra under en kris genom att till exempel hjälpa andra har ökat. Motsvarande siffra bland män är 37 procent.

Undersökningen bygger på enkätsvar från drygt 1000 personer i en webbpanel under perioden 8–13 maj.

Läs mer: www.msb.se/sv/aktuellt/nyheter/2020/maj/skillnader-mellan-kvinnors-och-mans-attityder-till-sakerhet-och-beredskap/

Sjöstedt i RVäst vald till NJR:s ordförande

Nätverket Jämställd Räddningstjänst, NJR, har haft årsmöte och bland annat valt ny styrelse. Ordförande är Jan Sjöstedt, RVäst. I styrelsen ingår också Thomas Winnberg, Kiruna, Christer Nilsson, Strömstad, Per Silverliden, Medelpad och Elisabeth Samuelsson, Uppsala.